Den 20. oktober 2014 blev i sag nr. 85670:

xxxxxx xxxxxxxxxxxxx
xxxxxxxxxxxx xxx
xxxx xxxxxxxxxx

mod

Codan Forsikring A/S
Gl. Kongevej 60
1790 København V

afsagt

k e n d e l s e :

_____

Forsikringstagerne har tegnet fritidshusforsikring i Codan Forsikring A/S. De klager ved deres advokat over, at selskabet har afkortet 10 % i erstatningen efter en anmeldt brandskade på den forsikrede ejendom.

Klagernes sommerhus nedbrændte delvist den 24/7 2013. Selskabet har afkortet i erstatningen med 10 % under henvisning til, at forsikringsbegivenheden er fremkaldt ved grov uagtsomhed.

Klagernes advokat har i klagen til et tillæg til klageskemaet bl.a. anført:

"**SAGSFREMSTILLING:**
[Klagerne] har tegnet husforsikring hos Codan, der dækker brandskader på bygning og indbo på deres sommerhus beliggende … [adresse].

[Klager #1] var den 24. juli 2013 i sommerhus med sin datter og tre børnebørn. Omkring kl. 18.00 tændte han op i en grillstarter, mens og børnebørnene var på stranden. Da det i lang tid havde været varmt og tørt, brugte han ikke tændvæske, men lagde avispapir og spritblokke i bunden af grillstarteren (under kullene). Han placerede herefter grillstarteren på en ældre kuglegrill, der stod på terrassen og satte sig umiddelbart ved siden af grillstarteren (og kuglegrillen) og ordnede ribs. Ca. 15 meter derfra var en vandslange og en balje med vand.

Den ældre kuglegrill, som grillstarteren stod ovenpå, var defekt således, at luftindtaget i bunden ikke kunne lukkes. Den skulle derfor ikke bruges til at grille på, men blev alene anvendt som underlag til grillstarteren. Der var en nyere grill i sommerhuset, som skulle anvendes, når grillkullene var varme.

Efter nogen tid konstaterede [klager #1], at det brændte i et ca. 1 m2 stort område på terrassegulvet med ca. 20 cm høje flammer.

Han forsøgte straks at slukke branden — først med haveslangen, hvilket ikke lykkedes (på grund af lavt vandtryk), dernæst med en vandbalje, hvilket heller ikke slukkede branden. Han løb herefter ind i huset for at hente mere vand, men da han kom ud igen, kunne han konstatere, at han ikke kunne slukke branden og ringede derfor 112.

Brandvæsnet og politiet kom til stedet indenfor ca. 15 minutter og slukkede branden. Resultatet blev dog, at hele den sydlige del af sommerhuset udbrændte.

Som **bilag 1** fremlægges politirapport, med tilhørende fotomappe. Det bemærkes, at der ikke rejst sigtelse mod nogen i sagen.

Codan har til brug for sagsbehandlingen bestilt en brandteknisk undersøgelse. Denne blev udført af Dansk Brand- og sikringsteknisk Institut den 7. august 2013. Konklusionen på brandundersøgelsen var, at branden ikke kunne være opstået som oplyst — og altså, at branden ikke kunne være opstået ved, at gløder faldt gennem grillstarteren, ned gennem den ældre grill og videre ned på terrassens trægulv. Brandundersøgelsen vedlægges som **bilag 2.**

Den 18. september 2013 afholdtes møde mellem forsikringstager og Codan. På mødet blev brandens opståen drøftet indgående. En repræsentant fra Codan mente, at der måtte have været tale om brug af en brandbar væske, men samtalen drejede sig først og fremmest om, hvordan en glød fra optændingen kunne falde fra grillstarteren ned gennem den gamle webergrill uden askeskjold og eventuelt videre ned gennem terrassegulvet, der havde mindre sprækker og knasthuller, og ned på jorden under terrassen. Under terrassen var der et hulrum, hvor der stod et par gamle kælke og surfbrædder, men rummet var åbent i forhold til den omliggende grund, så der lå visnede blade, spindelvæv og eventuelt papir og andet materiale blæst ind fra grunden.

Derudover drøftedes den tidsmæssige afstand mellem grillstarterens antænding og tidspunktet for brandens opdagelse. Det blev påpeget, at [klager #1], der er 76 år godt kunne være faldet i staver over ribsene, således at der kunne være gået nogen tid mellem grillens antændelse og opdagelsen af branden. Dagen efter mødet i Codan sendte [klager #1] en mail om disse forhold til [selskabet] **(bilag 2a).**

I forlængelse heraf skrev Codan den 2. oktober 2013 til [klager # 1], at man mente, at han havde handlet groft uagtsomt og at man derfor ville fratrække 10 % i erstatningerne for såvel bygning som indbo, med henvisning til forsikringsaftalelovens § 18, stk. 2 **(bilag 3).** Der blev i brevet lagt vægt på, at grillstarteren var anbragt i en gammel grill med rusten lukkemekanisme, så gløderne kunne falde igennem ned på terrassen uden skærmende askeskjold for gløderne, og at der ikke var vand umiddelbart tilgængeligt

Dette brev blev fulgt op af en erstatningsopgørelse fremsendt per mail af 3. oktober 2013, hvor erstatningen blev opgjort til kr. [2.261.393], med en reduktion på kr. 226.139 som følge af grov uagtsomhed **(bilag 4)**.

Den 5. oktober 2013 skrev [klager #1] til Codan, han ikke mente at have handlet groft uagtsomt **(bilag 5).**
Den 7. oktober 2013 meddelte Codan, at man fastholdt, at der var handlet groft uagtsomt og at uenigheden kunne indbringes for Ankenævnet for Forsikring **(bilag 6).**

På den baggrund fremkommer nærværende klage.

ANBRINGENDER:
Det gøres gældende, at [klager #1] har handlet med fornøden agtpågivenhed i forbindelse med optænding af grillstarteren.

Det bemærkes i den forbindelse, at han havde truffet alle nødvendige foranstaltninger for at undgå, at der skulle indtræde skader, ved

1) at placere grillstarteren på en (ældre) grill, og ikke direkte på terrassen eller andet brændbart materiale,
2) at undlade at bruge tændvæske på grund af, at det var tørt og varmt,
3) at sætte sig umiddelbart ved siden af grillstarteren, samt
4) at have både vandslange og en vandbalje i nærheden.

I den forbindelse gøres det gældende, at branden må ses som et resultat af uheldige omstændigheder — herunder først og fremmest den usædvanligt tørre og varme sommer.

Der er således tale om et dækningsberettiget hændeligt uheld.

Det bemærkes i den forbindelse, at det forhold, at den ældre kuglegrill var defekt, ikke i sig selv har medført en indlysende fare for, at der skulle opstå brand. Dels fordi grillstarteren i sig selv er konstrueret således, at der ikke skal kunne falde gløder igennem den, dels fordi opstillingen blev holdt under opsyn — med vand i nærheden. Der er således ikke tale om, at risikoen for en stor og ukontrollabel brand har været indlysende.

Det bemærkes i den forbindelse også, at konklusionen på den brandtekniske undersøgelse var, at branden ikke kunne være opstået ved, at der er faldet gløder ned på terrassegulvet gennem først grillstarteren og derefter den ældre grill.

Selv hvis dette — på trods af undersøgelsens konklusion — måtte være tilfældet, gøres det gældende, at placering af grillstarteren ovenpå den ældre grill, ikke kan tilregnes [klager #1] som uagtsomt, jf. det ovenfor anførte om den udviste agtpågivenhed.

Det gøres således først og fremmest gældende, at der ikke er handlet (simpelt) uagtsomt.

I anden række gøres det gældende, at der under ingen omstændigheder kan være tale om en sådan grad af uagtsomhed, at der er grundlag for afkortning i erstatningen efter forsikringsaftalelovens § 18, stk. 2. I den forbindelse bemærkes, at retspraksis entydigt viser, at anvendelsesområdet for forsikringsaftalelovens § 18, stk. 2, er endog meget snævert.
Der kan således henvises til blandt andet følgende (vedlagte) afgørelser:

> FED2004.1855V, hvor det ikke fandtes groft uagtsomt, at en forsikringstager - for at fjerne en busk placeret op af en husmur - hældte gløder fra en grill ned omkring roden, hvorved der opstod brand i huset.
> U2001.614H, hvor en forsikringstager med en oliefyret varmluftkanon ved et uheld, fik antændt halmballer i en lade, i et forsøg på at opvarme en frossen varebil.
> U1998.32H, hvor det ikke fandtes groft uagtsomt, at åbne for gassen på et gaskomfur i en mindre lejlighed (selvmordsforsøg), hvorved der opstod eksplosion.

U1996.872/2H, hvor det ikke fandtes groft uagtsomt, at forlade et tændt fyr med åben låge efter at have lagt brænde i fyret og derefter undlade at lukke den brandhæmmende dør mellem fyrrummet og laden.

I forhold til sidstnævnte afgørelse bemærkes det, at det forhold, at skadevolder havde vedtaget en bøde for overtrædelse af brandloven, ikke kunne føre til andet resultat. I nærværende sag, har politiet ikke rejst sigtelse af nogen art efter branden.

Sammenfattende gøres det således gældende, at Codan Forsikring skal udbetale fuld erstatning for brandskaden den 24. juli 2013 på sommerhuset beliggende [adresse]."

Selskabet har hertil i brev af 13/2 2014 til nævnet bemærket:

"I den ovennævnte sag er det Codans opfattelse, at klager ved hele sin adfærd har udvist grov uagtsomhed.

Klager har på en af årets varmeste dage, og efter en lang tør periode, foretaget optænding i en grillstarter vel vidende, at det var hul i bunden af grillen, hvorpå grillstarteren blev placeret under optændingen. Og når grillen var på terrassen tæt på sommerhuset af træ, vidste klager, at der kunne være en nærliggende fare for antænding af huset fra en gnist eller andet fra optændingen, hvilket også skete.

Efter at have tændt op gik klager i gang med at ribbe ribs og mistede åbenbart opmærksomheden for grillen. Efter nogen tid så klager, at terrassegulvet brændte med 20 cm høje flammer, hvorefter han gik i gang med at bekæmpe ilden med en defekt vandslange (der kom ikke meget vand ud) og det lykkedes ikke at slukke ilden med en senere afhentet vandbalje.

Codan gør gældende:

At det efter omstændighederne har været indlysende farligt at tænde op i en grillstarter som sket.
At det har været letsindigt med starteren på den defekte grill på træterrassen, og så tæt på træhuset.
At det har været letsindigt, efter forholdene, ikke at have haft en tilstrækkelig vandforsyning til rådighed ved siden af grillen, hvis der, som sket, kom en gnistantændelse.
At klager må have vidst, at vandtrykket var lavt i vandslangen.
At det har været indlysende farligt ikke at holde et konstant opsyn med grillstarteren/ grillen.
At hele skaden kunne og burde være undgået ved benyttelse af den nye grill, eller ved at foretage optændingen væk fra træterrassen.
At hele skaden kunne være undgået, hvis klager havde været mere årvågen og såfremt han havde sørget for en spand vand ved sin side, hvormed den i begyndelse sparsomme ild kunne væres slukket.
At de markante huller i bunden af grillen burde have afholdt klager for sit foretagende, idet det burde have stået klart for klager, at gnister fra kullene kunne falde ned gennem den delvist åbne grillbund og videre ned på terrassen."

Nævnet har fået forelagt sagens bilag. Et uddrag af disse vil blive gengivet i det følgende.

Det fremgår af udskifter fra medier i sommerhusets lokalområde, at der i perioden op til branden den 24/7 2013 var tørke i en sådan grad, at brandvæsenet dagen før branden advarede mod brandfare, og at den lokale beredskabschef den 23/7 2013 overvejede at udstede afbrændingsforbud.

På hjemmesiden til den kommune, i hvilken sommerhuset lå, stod der den 19/7 2013:

> "Det er brandvarmt i øjeblikket.
> …
> Trækulsgrillen kan også være farlig, hav også her haveslangen rullet ud, og lad være med at tømme asken ud på jorden, heller ikke dagen efter, men sørg for at den bliver vandet i en spand. Lad være med at hælde sprit eller andet på grillen, men brug sprittabletter."

Selskabet foranledigede en brandteknisk rapport udfærdiget. I rapport af 7/8 2013 hedder det bl.a.:

> "*Brandlidte oplyste ved telefonisk samtale:*
> Terrassens gulv havde bestået af tætsluttende brædder.
> Disse var malede og dette var sidst gjort i efteråret 2012.
> Han havde placeret en grillstarter med kul oven i en gammel kuglegrill.
> Han havde kommet avispapir og tændblokke ned ved kullene i grillstarten og antændt dette.
> Grillen var defekt, idet den var tæret og ikke tæt i bunden.
> Der havde ikke været aske-/glødopsamler under grillen, således at man kunne se direkte ned på terrassebrædderne gennem grillen.
> Han havde herefter sat sig ved et bord, umiddelbart ved siden af grillen, for at ordne ribs.
> To til fem minutter efter at have tændt starteren, konstaterede han at det brændte på gulvet tæt ved hans fødder.
> Han vurderede at det brændte i et ca. 1 m stort område med flammer han vurderede var ca. 20 cm høje.
> Han forsøgte at slukke med vand fra en haveslange men der var ikke tryk nok på vandet, hvorfor han opgav dette og i stedet tog en balje vand som stod i området. Da han kastede dette vand på flammerne dæmpede dette branden, men slukkede den ikke. Han løb herefter ind i huset efter mere vand, men da han kom ud igen, kunne han konstatere, at han ikke kunne slukke branden og ringede derefter 112.
> Det var ikke hensigten at bruge den gamle grill, da han havde en ny, hvor han ville hælde grillkullene over i, når de var klare til brug. Den nye grill var placeret i en garage på den modsatte side af huset i forhold til terrassen.
> Han havde ikke benyttet tændvæske og der var ikke andet end gulvet der brændte, da han opdagede branden.
> Grillen havde stået på dertil beregnede ben.
> Under terrassen havde ligget to surfbrædder samt nogle kælke.
> …
> Forsøg.
> Et bræt fra rækværket blev hjemtaget. Der var ingen brugbare rester af gulvet tilbage. Det var ikke muligt at konstaterer om brættet fra rækværket var samme type som de på terrassen anvendte, eller om det har haft samme overfaldebehandling.
>
> Der blev foretaget forsøg:

1. Hvor der blev antændt en tændblok liggende direkte på brættet.
2. Hvor der blev lagt avispapir på brættet og dette blev antændt.
3. Hvor der blev lagt glødende grillkul direkte på brættet.
4. Hvor der blev udhældt en lille mængde tændvæske på brættet.

Alle forsøg er fortaget indendørs med en rumtemperatur på ca. 25° C. Brættet saves over i to for at simulerer to terrassebrædder som et lagt tæt sammen. Brædderne er placeret på to forskallingsbrædder.
…
Ved husets vestvendte side ses den nu udbrændte terrasse af træ, der var ca. 325 cm x 800 cm stor. Dennes gulv var udført af ca. 25 mm brædder, der ifølge brandlidte havde været tætsluttende, således at man ikke kunne se ned under disse. Der havde været et ca. 100 cm højt rækværk omkring terrassen bestående af tre brædder. Terrassen havde været hævet over jordniveau, således at der i den nordlige ende var ca. 70 cm frit og i den sydlige ende ca. 60 cm.

Oplysninger.
Den brændte grill var blevet fundet på terrassen ca. to meter fra huset og ca. 3,7 m fra terrassens nordøstlige hjørne. Grillstarteren blev fundet umiddelbart syd for grillen. Det øverste gitter, hvorpå madvarerne skal placeres fandtes stående op ad huset.

Grillen.
Grillen er en ældre kuglegrill.
I bunden af denne findes tre huller til udtagning af aske hver ca. 20 mm x 70 mm store og i midten et hul med en diameter på 22 mm.
Grillstarten er konstrueret således, at der er huller i bunden.
…
Sammenfatning.
Ud fra de overnævnte forsøg er det ikke muligt, at branden har udviklet sig på en sådan måde som det bliver oplyst over telefonen.
Det var ikke muligt at antænde brædderne fra rækværket ved direkte at lægge de brændende og glødende effekter ovenpå brædderne."

I brev af 19/9 2013 til Codan har klageren bl.a. anført:

"Idet jeg henviser til mødet dem 18. september om vores brændte sommerhus, skal jeg bemærke følgende af hensyn til det videre arbejde med opklaring af branden. Bemærkningerne tager udgangspunkt i den samtale, vi havde om brandens opståen og min forklaring til politiet og brandinspektionen.

1. Der blev anvendt det sidste af kullene i en pose, så der blev ud over de store kul hældt små partikler i grillstarteren.
2. Terrassegulvet bestod af planker, men der var mindre sprækker i det og på sine steder knasthuller.
3. Under terrassen lå nogle surfbrædder og kælke, som havde ligget der i flere år uden at være brugt. Dvs. at højden fra terrassegulvet ned til det højeste punkt på jordfladen godt kan have været væsentligt lavere end de ca. 60 cm., som terrassen skønsmæssigt var hævet over jorden på det sted, grillstarteren var placeret i den gamle grill. I øvrigt var underlaget ujævnt.
4. Det var den tørreste dag i året. Tørken havde stået på længe, og der var forbud mod havevanding flere steder i landet.
5. Den tid, der gik fra optændingen af grillstarteren, til jeg opdagede ilden, forekom mig meget kort, …

> Jeg er nogenlunde sikker på den tid, jeg brugte på at prøve at slukke branden (ca. 5 minutter), og vi ved, hvornår jeg ringede til brandvæsenet. Det er med andre ord tiden mellem jeg tændte grillen, og jeg opdagede branden, der er skabt usikkerhed om. Det tidspunkt, jeg har opgivet, skyldes, at jeg har regnet tilbage, fra jeg ringede til brandvæsenet og har regnet med, at der gik 5-10 minutter, fra jeg tændte grillen, til jeg opdagede ilden. …"

Nævnet udtaler:

Branden skete på en varm sommerdag i en tør periode. Klageren satte ild til grillkul, avispapir og spritbriketter i en grillstarter. Grillstarteren placerede han på en grill, som var defekt, idet lufthullet i bunden ikke kunne lukkes. Grillen stod på træterrassen ved klagernes sommerhus. Klageren har forklaret, at han på grund af det tørre vejr undlod at anvende tændvæske. Han har ligeledes oplyst, at den defekte grill alene blev anvendt som stativ til grillstarteren, idet selve madlavningen skulle foregå på en nyere grill. Han satte sig ved en bænk ved siden af grillen for at ribbe ribs. Efter nogen tid opdagede han, at der var gået ild i terrassen, idet der på et område på ca. 1 m af terrassen var dækket af op til ca. 20 cm høje flammer. Han forsøgte at slukke ilden med en balje vand og med vand fra en vandslange, som var placeret ca. 15 meter derfra, men vandtrykket var utilstrækkeligt. Han opgav at slukke branden og tilkaldte brandvæsenet. Hele terrassen og den sydlige del af sommerhuset udbrændte inden brandvæsenet fik slukket ilden.

Den brandtekniske undersøgelse af 7/8 2013 konkluderede, at et bræt fra terrassens rækværk ikke kunne antændes af henholdsvis en tændblok, avispapir, glødende grillkul eller en lille mængde tændvæske. Klageren har hertil anført, at gløder eller lignende kan være faldet ned under terrassen og have antændt visne blade o.l.

Selskabet har afkortet erstatningen for brandskaden på huset med 10 % under henvisning til, at klageren har fremkaldt forsikringsbegivenheden ved grov uagtsomhed, jf. forsikringsaftalelovens § 18, stk. 2.

På baggrund af det oplyste er det nævnets opfattelse, at den mest sandsynlige brandårsag er, at brændende eller glødende optændingsmateriale er faldet gennem hullet i

den defekte grill og ned på terrassen og videre ned gennem revnerne mellem brædderne, hvor det kan have antændt tørt materiale.

Efter en gennemgang af sagen finder nævnet efter en samlet vurdering, at klagerens adfærd ikke kan betragtes som groft uagtsom. Selskabet har derfor ikke været berettiget til at afkorte i erstatningen som sket.

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Selskabet, Codan Forsikring A/S, skal anerkende, at det har været uberettiget til at afkorte i erstatningen med 10 %.

Marianne Højgaard Pedersen
formand